

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ВИКРАДЕНИХ КУЛЬТУРНИХ ЦІННОСТЕЙ

Олександр Володимирович ПЕЧЕРОВ,

*аспірант відділу організації
освітньої-наукової підготовки
Харківського національного
університету внутрішніх справ*

Охорона культурної спадщини є однією з ключових задач у контексті глобалізації та зростання міжнародного ринку антикваріату. Викрадені артефакти, твори мистецтва та інші культурні цінності нерідко потрапляють у нелегальний обіг, завдаючи непоправної шкоди культурному надбанню людства. У таких умовах цифрові інструменти стають невід'ємною частиною боротьби за збереження спадщини. Використання сучасних технологій, таких як бази даних, блокчейн, суттєво підвищує ефективність процесу ідентифікації викрадених культурних цінностей.

Цифрові бази даних відіграють ключову роль у процесі ідентифікації викрадених культурних цінностей, забезпечуючи централізоване зберігання інформації та доступ до неї для широкого кола зацікавлених сторін. Одним із найбільш значущих інструментів є спеціалізовані реєстри, які містять дані про викрадені артефакти. Ці платформи дозволяють фіксувати детальну інформацію про об'єкти, включаючи фотографії, описи, дату втрати, географічні координати та інші характеристики, що полегшують ідентифікацію. Важливим аспектом є можливість використання автоматизованих технологій для аналізу зображень. Вони допомагають порівнювати наявні зображення артефактів із предметами, які з'являються у продажу на аукціонах, в інтернет-магазинах або на приватних платформах. Цей підхід дозволяє оперативно виявляти збіги та повідомляти відповідні органи про потенційно викрадені об'єкти. Крім того, глобальні платформи обміну інформацією, створені під егідою міжнародних організацій, значно спрощують взаємодію між країнами. Наприклад, інтеграція між національними базами даних дозволяє об'єднувати зусилля правоохоронних органів, музеїв, експертів у сфері мистецтва та інших учасників. Завдяки таким платформам з'являється можливість оперативно обмінюватися даними про виявлені об'єкти, їхнє можливе місцезнаходження або історію переміщення. Метадані також відіграють важливу роль у процесі ідентифікації. Інформація про попередніх власників, місця зберігання та обставини зникнення об'єкта є важливим інструментом для встановлення його походження. Додатково аналіз хронології продажів дозволяє відслідковувати маршрути нелегального переміщення та встановлювати зв'язки між різними учасниками ринку.

Ми вважаємо, що розвиток цифрових баз даних та інформаційних мереж є важливим кроком у боротьбі з незаконним обігом культурних цінностей. Завдяки комплексному підходу до збирання, зберігання та аналізу даних, ці інструменти забезпечують ефективність і швидкість процесу ідентифікації, сприяючи збереженню культурної спадщини для майбутніх поколінь.

Цифрові технології стають невід'ємною частиною процесу збереження культурної спадщини та боротьби з незаконним обігом артефактів. Одним із

ключових інструментів є системи цифрового аналізу, які дозволяють проводити детальне дослідження особливостей об'єктів. Завдяки використанню точного порівняння зображень можна визначити унікальні характеристики, такі як особливості структури матеріалу, кольорові відтінки, орнаментальні елементи чи сліди, залишені часом. Такі підходи дозволяють навіть у випадках пошкодження або реставрації об'єкта визначити його автентичність та відновити його історичну цінність. Електронні системи реєстрації стали важливим елементом обліку культурних цінностей. Ці платформи фіксують важливі дані про артефакти, включаючи їх походження, історію власності, хронологію реставрацій чи виставкової діяльності. Завдяки впровадженню цих систем стає можливим створення цифрових дос'є для кожного об'єкта, що сприяє його детальному документуванню та унеможливає спотворення інформації. Такі реєстри забезпечують постійний доступ до даних і дозволяють миттєво отримувати інформацію про об'єкт, що значно спрощує процеси перевірки. Для контролю переміщення культурних цінностей широко застосовуються унікальні цифрові маркери. Ці маркери дозволяють точно фіксувати маршрут, який проходив об'єкт, від місця його створення до кінцевого пункту зберігання. Такий підхід стає особливо ефективним у випадках, коли культурні цінності перебувають під загрозою викрадення чи нелегального вивезення. Відстеження забезпечується за допомогою надійних систем, які зберігають записи про переміщення об'єкта, що дозволяє виявляти можливі порушення.

На нашу думку, інтеграція електронного обліку з міжнародними базами даних відкриває нові можливості для співпраці між країнами. Такий підхід створює основу для оперативного обміну інформацією, сприяючи швидкому реагуванню на інциденти, пов'язані з незаконним переміщенням артефактів. Синхронізація між національними і міжнародними платформами дозволяє встановити більш надійний контроль над культурними цінностями, що у свою чергу сприяє збереженню спадщини для майбутніх поколінь.

Можемо зробити висновок, що сучасні цифрові інструменти значно посилюють можливості збереження та ідентифікації викрадених культурних цінностей, сприяючи протидії незаконному обігу артефактів. Інтеграція інноваційних технологій дозволяє створити ефективну систему, яка об'єднує точний аналіз, глобальний облік та прозорий контроль переміщення об'єктів. Використання цифрових реєстрів, систем відстеження та міжнародних платформ обміну інформацією формує нові стандарти взаємодії між країнами та організаціями, зацікавленими у збереженні культурної спадщини. Успіх цих ініціатив залежить від спільних зусиль на глобальному рівні, адже лише через об'єднання ресурсів, знань і технологій можна досягти повноцінного захисту культурних цінностей, забезпечивши їх збереження для майбутніх поколінь.